

Extinde Ascunde

01.01.2004

Regulament privind modul de efectuare de către bănci a operațiunilor cu cambii, aprobat prin HCA al BNM nr.156 din 02.06.2000

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.78-80 din 08.07.2000, art.257

APROBAT
prin Hotărîrea
Consiliului de administrație al
Băncii Naționale a Moldovei
nr.156 din 2 iunie 2000

REGULAMENT privind modul de efectuare de către bănci a operațiunilor cu cambii

Modificat și completat prin:

HCA al BNM nr.331 din 25.12.2003, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1-5 din 01.01.2004.

Titlul I. Operațiunile cu cambii

1. Încasso cambiei

2. Domicilierea cambiilor

3. Cauțiunea cambială bancară

4. Scontarea cambiilor

5. Credite cambial-gajate

6. Analiza posibilității de scontare și gajare a cambiilor

7. Întocmirea registrelor cambiilor și ale documentelor prezentate în bancă la scontarea cambiilor, calcularea ratei scontului și sumei creditului

8. Plata cambiei

Titlul II. Evidența operațiunilor cu cambii în bănci

Titlul III. Operațiunile Băncii Naționale cu cambii

Titlul IV. Protestul cambiilor

TITLUL I. OPERAȚIUNILE CU CAMBII

1. Incasso cambiei

1.1.1. Incasso-ul cambiei este procedura de prezentare a cambiei de către bancă spre plată și primirea sumei cambiale la data scadenței.

Incasso-ul cambiei se aplică în baza prevederilor contractului privind incasso-ul cambiei, prin care posesorul cambiei încredințează băncii primirea sumei cambiale la termenul scadenței și, în caz de necesitate, înaintarea cambiei pentru întocmirea protestului de neplată.

La îndeplinirea prevederilor contractului privind incasso-ul cambiei, banca este persoana împuternicită a posesorului cambiei. Contractul privind incasso-ul cambiei prevede următoarele: suma care trebuie primită de la plătitorul cambiei, înaintarea cambiei pentru întocmirea protestului de neplată etc.

Banca își asumă responsabilitatea pentru prezentarea cambiei către plată la data scadenței și primirea sumei cambiale cuvenite, precum și pentru consecințele neglijării protestului.

1.1.2. Pentru incasso se primește cambia în care la rubrica locul plății este indicată o localitate cu instituții bancare. Cambia transmisă băncii la incasso prin gir trebuie să cuprindă stipulația "pentru incasso", "ca împuternicit".

Stipulațiile "pentru incasso", "ca împuternicit" nu înseamnă cesiunea dreptului de posesie a cambiei. Banca împuternicită să realizeze procedura de incasso a cambiei poate s-o gireze numai la ordinul girantului (girul de procură).

După verificarea autenticității cambiei și succesiunea girurilor conform prevederilor actelor normative în vigoare, banca înregistrează cambia luată la incasso într-un registru special (anexa nr. 9). Suma cambiei se înregistrează la intrări în evidența contabilă numai după primirea plății cambiei.

Banca este obligată să expedieze în timp util cambiile luate la incasso la locul plății și să comunice plătitorului despre primirea documentelor la incasso. După primirea plății cambiei banca transferă suma primită beneficiarului cambiei restituind cambia plătită plătitorului. Banca aplică pe cambia plătită mențiunea "pe această cambie s-a primit suma totală".

Pornind de la condițiile contractului privind incasso-ul cambiei banca, în caz de neplată a cambiei sau de plată parțială, înaintează cambia în numele posesorului cambiei pentru întocmirea protestului de neplată.

Conform condițiilor contractului privind incasso-ul cambiei documentele neachitate se restituie posesorului cambiei.

1.1.3. Pentru îndeplinirea prevederilor contractului privind incasso-ul cambiei, indiferent de suma cambială primită, banca are dreptul la compensarea tuturor cheltuielilor legate de incasso-ul cambiei și a cheltuielilor de efectuare a protestului cambiei, precum și la retribuția stipulată în contractul privind incasso-ul cambiei.

1.1.4. Banca nu poartă răspundere pentru neglijența comisă de notar în procesul întocmirii protestului de neplată, nici pentru circumstanțele inconvenabile posesorului care au survenit în procesul executării prevederilor contractului privind incasso-ul cambiei, nu din voința băncii.

2. Domicilierea cambiilor

1.2.1. Din ordinul trăgătorului sau trasului (persoanelor obligate prin cambie) banca efectuează plata cambiei în termenul stabilit. În acest caz banca nu exercită funcția de beneficiar, ci de plătitor.

Desemnarea oricărei terțe persoane în calitate de plătitor al cambiei se numește domiciliere, iar această cambie se numește cambie domiciliată, pe care sub semnătura plătitorului se aplică mențiunea "plata la" indicînd denumirea băncii care va efectua plata cambiei.

1.2.2. Domicilierii se supun cambiile, în care locul plății este indicat altul, decît sediul posesorului cambiei.

1.2.3. Fiind în calitate de domiciliat, banca nu-și asumă nici un risc, deoarece ea plătește cambia numai în cazul în care plătitorul a transferat suma cambială mai înainte sau plătitorul are la această bancă în contul bancar mijloace bănești suficiente și a împuternicit banca să deconteze din contul lui mijloacele necesare pentru plata cambiei. În caz contrar banca refuză de a efectua plata.

1.2.4. Pentru efectuarea plății banca de domiciliere încasează comisioane, iar cambiile plătite se expediază trăgătorului.

3. Cauțiunea cambială bancară

1.3.1. Avalul cambiilor de către bănci este o garanție sigură a plăților.

Avalul este o cauțiune cambială în privința căreia se aplică dreptul cambial. El poate fi oferit la toată sau la o parte din suma cambială.

Această cauțiune înseamnă garantarea de către bancă a plății pe cambie, dacă debitorul nu a executat la scadență obligațiunile cambiale, și se întocmește după formularul stabilit.

1.3.2. Avalistul poartă răspundere la fel ca și persoanele obligate prin cambie.

Plătind cambia avalistul dobîndește drepturile reieșind din cambie față de acel pentru care el a dat avalul, precum și față de acei care în temeiul dreptului cambial sînt obligați față de acesta de la urmă.

1.3.3. Avalul cambial se oferă, ținînd cont de toate obligațiunile băncii, reieșind din mijloacele proprii care asigură lichiditatea bilanțului băncii.

4. Scontarea cambiilor

1.4.1. Scontarea cambiei este cumpărarea de către bancă a cambiei de la posesor pînă la expirarea termenului de plată.

La scontarea cambiilor banca plătește posesorului cambiei pînă la scadență suma la care a fost eliberată cambia cu reținerea dobînzii (scontului).

Scontul este plata percepută de către bănci pentru acordarea mijloacelor bănești prin cumpărarea (scontarea) cambiilor pînă la scadență.

1.4.2. La scontarea cambiei banca devine creditor - posesor al cambiei, și primește plata asupra cambiei în termenul stabilit în modul general în baza girului (mențiunii de transfer al cambiei sau pe alonjă, care autentifică transmiterea drepturilor asupra cambiei pe numele băncii).

1.4.3. Modul efectuării operațiunilor de scontare a cambiilor în suma coordonată cu banca și în mărimea resurselor creditoare disponibile, precum și responsabilitatea părților se prevede în contractul între client, posesorul cambiei și bancă.

1.4.4. La scontare pot fi primite atât cambii simple, cât și trate, în privința cărora există certitudinea deplină asupra achitării lor.

1.4.5. Băncile hotărăsc de sine stătător posibilitatea scontării cambiei, analizînd minuțios calitatea ei, solicitînd de la posesorul cambiei documentele care confirmă caracterul de marfă al cambiei.

1.4.6. La scontarea cambiei banca poate cere de la posesorul cambiei avalarea cambiei sau acceptul cambiei scontate de către banca plătitorului.

1.4.7. La calcularea discountului se află la început numerele procentuale prin înmulțirea numărului de zile de pînă la scadența cambiei cu suma ei și se împarte la 100. Numerele procentuale primite la diferite cambii scontate la o zi anumită se adună și suma se împarte la cîtul obținut la împărțirea lui 365 la rata scontării.

5. Creditele cambial-gajate

1.5.1. Spre deosebire de operațiunile băncii de scontare a cambiilor, cînd banca dobîndește toate drepturile reieșind din posesia cambiei, la gajarea cambiei dreptul de proprietate asupra ei îl are prezentatorul acesteia.

În privința cambiilor primite ca garanție se înaintează aceleași cerințe ca și la cele scontate (estimarea calității cambiei, verificarea girului, verificarea caracterului de marfă al operațiunilor etc.).

1.5.2. Creditarea prin gajarea cambiilor se efectuează în modul stabilit în baza contractului de credit și/sau contractului de gaj.

În contract poate fi prevăzut deosebit modul de obținere de către bancă a dreptului de proprietate asupra cambiilor gajate în cazul încălcării depline sau parțiale a condițiilor lui din partea trăgătorului.

1.5.3. Cambiile pot garanta un credit, dacă sînt asigurate cu două sau mai multe semnături cunoscute băncii și dacă corespond cerințelor înaintate către cambiile primite la scontare.

Cambiile se primesc, de regulă, ca o garanție a sumei creditului și a dobînzii aferente, cu un discount în funcție de solvabilitatea clientului și de calitatea cambiilor prezentate de el.

1.5.4. Creditul eliberat se perfectează pe un termen, la cerere, ceea ce acordă băncii dreptul de a cere în orice moment restituirea deplină a creditului și a dobînzii aferente, precum și dreptul de a solicita garanții suplimentare.

1.5.5. La acordarea unui credit garantat prin cambii, banca convine cu clientul asupra condițiilor de gajare a cambiilor, care se perfectează într-un contract de gaj sau, la convenirea părților, stipulațiile despre gaj pot fi incluse în contractul de credit, conform legislației în vigoare a Republicii Moldova.

1.5.6. Achitarea creditului și a dobînzii aferente garantate prin cambii se efectuează ținînd cont de prevederile Regulamentului privind decontările fără numerar în Republica Moldova.

1.5.7. Dacă în contul de împrumut se formează un sold creditor din contul mijloacelor încasate, banca calculează dobînda la această sumă în mărimea stabilită pentru păstrarea mijloacelor în conturi de depozit.

1.5.8. La acordarea unui credit cambial-gajat banca este în drept să ceară de la posesorul cambiei avalul deplin sau parțial al cambiilor efectuat de banca care îl deservește.

1.5.9. Cambiile gajate se consemnează la bancă, pe blancheta cambiei făcîndu-se mențiunea despre gaj.

1.5.10. Trecerea dreptului de proprietate prin cambii gajate nu implică băncii nici un fel de obligațiuni patrimoniale, cu

excepția celor prevăzute în contractul de credit sau în contractul de gaj. La apariția dreptului de proprietate banca dobândește toate drepturile care reies din posesia cambiei.

6. Analiza posibilității de scontare și gajare a cambiilor

1.6.1. Banca decide de sine stătător, în fiecare caz concret, referitor la posibilitatea scontării sau gajării cambiei, ținând cont de politica și procedurile de creditare promovate de bancă.

În acest scop banca evaluează solvabilitatea clientului, nelimitându-se la examinarea documentației de credit stipulată în Legea cu privire la instituțiile financiare.

1.6.2. În perioada agravării stării financiare a unității economice este posibilă reexaminarea mărimii creditului în vigoare în direcția micșorării sau suspendării lui depline, la decizia administrației băncii.

1.6.3. Cambiile protestate nu se gajează și nu se scontează.

7. Întocmirea registrelor cambiilor și a documentelor prezentate la bancă la scontarea cambiilor, calcularea ratei scontului și a sumei creditului

1.7.1. Cambiile se prezintă pentru scontare la bancă cu anexarea registrului, care se întocmește în 3 exemplare, conform modelului stabilit (anexa 1). Pe versoul cambiei prezentatorul face giruri în alb (girantul nu se indică, se aplică numai semnăturile prezentatorului legalizate cu ștampila, indicând data).

1.7.2. Prezentatorul întocmește registrul în modul următor:

Se completează alineatul "denumirea completă a prezentatorului", după care în baza cambiilor supuse scontării, în coloanele 1-4, 6, 8 ale registrului se înscriu datele necesare pe fiecare cambie aparte. Astfel, în coloana 4 se indică locul plății, în cazul lipsei lui - adresa trăgătorului, denumirea băncii ce îl deservește și numărul contului. Însemnările în registru se fac în ordinea cronologică a scadențelor pe cambii, începând cu cea mai apropiată.

1.7.3. După efectuarea tuturor înscrierilor, sub acestea se trage o linie, se deduce totalul pe coloana 6, care, cu semnătura prezentatorului, se înregistrează în alineatul:

"Conform acestui registru au fost prezentate la scontare _____cambii în valoare de ___[in cifre] lei (fără dobândă)".

1.7.4. Până la verificarea cambiilor prezentate pentru scontare, colaboratorul băncii, în baza cărții conturilor personale ale clienților (anexa nr.4), verifică soldul datoriei neachitate la scadență, cambiile prezentate de curînd pot să nu fie acceptate scontării. În lipsa datoriei restante în partea centrală de sus a registrului sub rubrica "Notă" se indică suma datoriei la data prezentării registrului cu semnătura lucrătorului băncii, iar la rubrica "inclusiv datoria restantă _____ lei" se trage o linie. În cazul unei datorii restante, cambiile se acceptă scontării numai la decizia administrației băncii. Astfel în rîndul "inclusiv datoria restantă _____ lei" se indică suma.

1.7.5. Cambiile prezentate pentru scontare sînt verificate minuțios de către lucrătorul băncii în modul următor:

1. Cambiile prezentate se examinează, în primul rînd, din punctul de vedere al calității hîrtiei cambiei.

2. Se efectuează controlul completării corecte a datelor obligatorii ale cambiei, precum și al condițiilor suplimentare (dobîndă, gajul). În același timp e necesar de a lua în considerație următoarele:

a) cambia trebuie să fie completată lizibil, prioritar cu cerneală neagră și fără corectări;

b) suma cambială trebuie să fie indicată de două ori: în cifre alături de denumirea documentului "cambie" și în litere în textul cambiei;

c) denumirea trăgătorului și a primului posesor al cambiei trebuie să fie completă (nu se admit abrevieri);

d) numele, prenumele, precum și funcțiile persoanelor ce au semnat cambia în numele trăgătorului trebuie să fie complete;

e) semnăturile de pe cambie trebuie să fie originale, descifrabile și legalizate cu ștampila trăgătorului, reproducerea mecanică a semnăturilor (cu ștampilă, prin metoda tipografică etc.) nu se admite;

f) pe versoul cambiei se verifică completarea corectă a girurilor (inclusiv a girului în alb), continuitatea lor, și anume: persoana (giratul) în numele căreia a fost girată cambia trebuie să fie girant în următorul gir.

3. Verificarea cambiei prevede:

- a) primirea la scontare, de regulă, numai a cambiilor, al căror trăgător este clientul băncii sau o organizație, solvabilitatea căreia poate fi stabilită la banca în care aceasta se deservește. La scontare pot fi primite și cambiile al căror trăgător, deși nu este clientul băncii, unul din giranți, care a pus girul lipsit de stipulația "fără acțiune asupra mea" este clientul băncii;
- b) în scopul simplificării procedurii de cerere asupra cambiei la mențiunea "locul plății" trebuie să fie indicată banca, care poate fi însărcinată de a primi plata cambiei, precum și de a efectua protestul și de a percepe prin acesta plata cambiei, în caz de neplată;
- c) dacă trăgătorul este clientul băncii, semnăturile persoanelor, care au semnat cambia în numele lui, se confruntă cu speciimenele de semnături ale clienților băncii, care se află în bancă. În cazul unor divergențe dintre semnăturile din cambie și speciimene, cambia nu se acceptă spre scontare.

1.7.6. Cambiile neacceptate spre scontare se radiază din registru, menționând la rubrica 13 din registru cauzele (defectul formei, imposibilitatea de a verifica solvabilitatea trăgătorului etc.). Datele indicate în cambiile acceptate scontării se verifică cu înscrisurile din registru. În cazul unor divergențe prezentatorul este obligat de a reperfecta registru.

1.7.7. În cazul existenței unor cambii radiate din registru, lucrătorul băncii taie cu o linie totalul la coloana 6 și deduce unul nou, excluzând sumele cambiilor neacceptate scontării.

După aceasta, se completează coloana 7 pe fiecare cambie aparte.

În cazul cambiilor în care lipsesc condițiile despre dobândă sau ele sînt, dar nu sînt legale (cambiile cu scadență la o zi fixă sau "la un anumit termen de la data emiterii") în coloana 5 se înscrie suma indicată în coloana 6.

Dacă cambia este eliberată cu scadența "la vedere" sau "la un anumit termen de la vedere" cu condiția despre dobândă, în coloana 7 a registrului se înscrie dobînda calculată la suma cambială după formula:

$$\text{Suma dobînzii calculate} = \frac{\text{suma cambială} * \text{Numărul zilelor asupra cărora se calculează dobînda} * \text{rata dobînzii la cambie}}{365 * 100} \quad (1)$$

Numărul zilelor pentru care se calculează dobînda se determină începînd cu ziua, ce urmează după ziua stipulată în cambie, incluzînd ziua prezentării cambiei la scontare.

1.7.8. Sumele indicate în coloanele 6 și 7 se totalizează pe fiecare rînd și se înscriu în coloana 5, după ce se fac totalurile pe coloanele 5 și 7 din registru; suma totalurilor coloanelor 6 și 7 în sumă trebuie să corespundă totalului coloanei 5.

1.7.9. La finele verificării documentelor prezentate, lucrătorul băncii, pe baza totalurilor coloanelor 5 și 7 din registru face următoarea mențiune, pe care o semnează:

"Conform prezentului registru la scontare au fost primite [numărul] cambii în sumă de _____ lei, inclusiv dobînda calculată în sumă de [în cifre] lei.

Cambiile, radiate din registru sînt restituite prezentatorului cambiei, pe bază de semnătură cu înscrierea: [numărul] cambii în sumă de (fără dobînda) [în cifre] lei mi-au fost restituite."

Registrului i se atribuie număr și dată, iar cambiile anexate se numerotează în ordinea înscrierii lor în registru. Calcularea sumei dobînzii la scontare și a sumei creditului

1.7.10. Calcularea sumei dobânzii la scontare se efectuează în coloanele 9-11 din registru.

Pe fiecare cambie primită la scontare, lucrătorul băncii înscrie în coloana 9 numărul zilelor, pentru care se reține dobânda de scontare.

În coloana 10 se indică mărimea dobânzii la scontare. Folosind datele coloanelor 5, 9, 10 după formula (2) se determină suma dobânzii la scontare, reținută de către bancă ce se înscrie în coloana 11 a registrului.

$$\begin{array}{r} \text{Suma} \\ \text{dobânzii la} \\ \text{scontare} \end{array} = \frac{\begin{array}{r} \text{suma} \\ \text{cambiei} \\ \text{incluzând} \\ \text{dobânda} \end{array} * \begin{array}{r} \text{numărul} \\ \text{zilelor} \\ \text{pentru care} \\ \text{se reține} \\ \text{dobânda la scontare} \end{array} * \begin{array}{r} \text{rata dobânzii} \\ \text{la cambie} \end{array}}{365 * 100} \quad (2)$$

1.7.11. Suma creditului acordat la scontarea cambiilor se determină prin diferența dintre coloana 5 și coloana 11 și se înscrie în coloana 12 a registrului. După aceasta se fac totalurile coloanelor 11 și 12, suma cărora trebuie să corespundă totalului coloanei 5.

1.7.12. Rezultatele calculului sumei creditului acordat și al sumei dobânzii la scontare se înscriu în colțul drept de sus al registrului cu semnătura lucrătorului băncii sub titlul "Calculul".

1.7.13. Registrul controlat, cu calculul sumei creditului acordat și al sumei ratei scontării se semnează de către șeful subdiviziunii respective a băncii (sau șeful-adjunct) în colțul stâng de sus al registrului, indicând numărul cambiilor primite spre scontare și sumele (inclusiv dobânzile) aferente. După aceasta, al 3-lea exemplar al registrului se restituie prezentatorului de cambii care completează pe versoul cambiilor scontate girul în alb cu indicația: "Plățiți...", adică girul în alb se reperfectează într-un gir nominativ în numele băncii (anexa nr.2).

Tot în această zi, după finisarea lucrului cu clienții colaboratorul băncii prezintă președintelui (vicepreședintelui) băncii spre aprobare exemplarele unu și doi ale registrelor primite în cursul zilei, anexînd cambiile scontate. Registrele aprobate se semnează de contabilul-șef (contabilul-șef adjunct), exemplarul doi al registrului și cambiile scontate rămîn în contabilitate, iar exemplarul unu se transmite subdiviziunii respective a băncii.

8. Plata cambiei

1.8.1. Plata cambiei este exigibilă la scadență.

În conformitate cu prevederile consemnate în cambie referitor la data scadenței posesorul cambiei sau banca care efectuează incasso-ul cambiei la o zi fixă sau la un anumit termen de la data emiterii sau la vedere trebuie să ceară debitorului să-și onoreze obligațiile cambiale, prezentînd cambia spre plată, fie în ziua scadenței, fie pe parcursul celor două zile lucrătoare care urmează după ziua scadenței.

1.8.2. Posesorul cambiei sau banca care exercită procedura de incasso a cambiei prezintă pentru plată cambia la data scadenței la locul cu adresa indicată în cambie. Dacă în cambie nu este indicată adresa, posesorul ei trebuie să o prezinte trasului sau persoanei indicate în cambie să plătească pentru tras.

1.8.3. La efectuarea plății cambiei trasul este obligat să verifice identitatea cambiei, identitatea posesorului cambiei, succesiunea girurilor și să efectueze plata cambiei, conform prevederilor Regulamentului privind utilizarea documentelor de plată la efectuarea plăților fără numerar pe teritoriul Republicii Moldova (MO nr.141-145(1234-1238) din 11.07.2003), prin dispoziție de plată sau prin cerere-dispoziție de plată.

TITLUL II. EVIDENȚA OPERAȚIUNILOR CU CAMBII ÎN BĂNCI

2.1. În baza exemplarului unu al registrului cambiilor prezentate pentru scontare se fac înregistrări în cărțile de evidență ale băncii.

Bancile țin următoarele registre de evidență a cambiilor: catalogul registrelor (anexa nr.3), cartea conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor (anexa nr.4) și cartea cambiilor scadente (anexa nr.5).

Înregistrarea datelor din cambiile prezentate la scontare (anexa nr.1) se face simultan în toate registrele menționate mai sus.

2.2. Registrele de evidență a cambiilor se perfectează anual. Registrele deschise pentru un an nou se șnuruiesc, se numerotează, se legalizează prin semnăturile președintelui, șefului subdiviziunii respective a băncii, se autentifică cu ștampila băncii.

La deschiderea pentru un nou an a cărții conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor, din conturile personale ale clienților se trec soldurile de sume creditoare și datorii restante din anul precedent.

2.3. Catalogul registrelor se folosește pentru evidența cronologică a registrelor (anexa nr.1) depuse de clienți în cursul anului. Totalurile din catalog se deduc lunar la coloanele 3-6 cumulativ de la începutul anului. Acest catalog oferă informație despre numărul total al cambiilor primite pentru scontare de la începutul anului, volumul operațiunilor bancare ce țin de acordarea creditelor prin scontarea cambiilor, precum și suma dobânzii la scontare.

2.4. În cartea conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor se deschide un cont personal distinct pentru fiecare prezentator, în care se reflectă datele din registrele depuse de clienți pentru scontarea cambiilor (anexa nr.1) sub un titlu comun "Scontat" (coloanele 1-9), datele din documentele de plată privind plata cambiilor sub titlul "Plătit" (col. 11-13), informația privind dobânzile calculate la suma cambială din ziua scontării cambiei pînă în ziua prezentării ei spre plată (col.10), se deduc soldurile datoriilor (col.14).

Coloanele 1-9 din cartea conturilor personale se completează în baza registrelor (anexa nr.1) aprobate de președintele (vicepreședintele) băncii.

Coloana 10 a cărții se completează concomitent cu prezentarea către trăgător a cererii-dispoziție de plată a sumei cambiei numai la cambiile "la vedere" sau "la un anumit termen de la vedere" în care este înscrisă condiția despre dobîndă.

Dobînda se calculează la suma cambială (col.6 a registrului) începînd cu ziua primirii cambiei pentru scontare (se omite la calcularea numărului de zile) pînă în ziua prezentării ei pentru plată (ziua scadenței se consideră data cererii-dispoziție de plată) inclusiv.

Suma cambială, inclusiv dobînda calculată pînă la acceptarea scontării, precum și cea din ziua primirii pentru scontare pînă în ziua prezentării spre plată constituie suma cererii către plătitor și se indică în cererea-dispoziție de plată.

Coloanele 11-13 se completează în baza cererilor de plată achitate și a altor documente care adevăresc plata cambiei.

În coloana 14 "Soldul datoriei" se înscrie suma coloanelor 7 și 10, excluzînd suma din coloana 13.

În cazul în care cambia este achitată integral, în coloana 14 se efectuează remarca respectivă, iar în coloana 15 se înscrie "Achitat integral". În cazul apariției unui sold de datorie se clarifică motivele neplătii, iar cambia se protestează în modul stabilit, după ce în coloana 16 se înscrie: "Protest" la data de "___" _____20__".

În cartea conturilor personale totalurile se încheie cumulativ de la începutul anului o dată la 10 zile.

Cu ajutorul acestei cărți se verifică dinamica decontărilor la creditele acordate prin scontarea cambiilor în grupare pe fiecare purtător la orice dată. Existența unei datorii restante poate sta la baza refuzului de a accepta scontări noi de cambii (vezi p.1.7.4.).

2.5. După ce vor fi făcute înscrieri în cartea conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor, datele din registrul cambiilor scontate (anexa nr.1) se trec în cartea cambiilor scadente. Această carte se utilizează pentru controlul operativ asupra achitării la timp a cambiilor scontate.

În cartea cambiilor scadente pentru fiecare dată calendaristică se repartizează o pagină separată.

Datele din registrele cambiilor scontate se înregistrează în cartea cambiilor scadente (coloanele (2-4) la ziua scadenței.

Datele din cambiile cu termenul "la vedere" sau "la un anumit termen de la vedere" se înregistrează în carte în ziua care urmează după ziua depunerii cambiei pentru scontare, în coloana 12 se face înscrierea "la vedere" sau "peste _____ luni și (sau) _____ zile de la vedere".

Concomitent cu înscrierea în cartea cambiilor scadente trăgătorului cambiei i se comunică despre primirea spre scontare a cambiei emise de el și în coloana 6 a cărții se înscrie: "Informat".

Trăgătorului i se comunică cu 6 zile pînă la scadența cambiilor plătibile în alt oraș și cu 3 zile pînă la scadența cambiilor plătibile în locul de reședință al băncii care a primit cambia pentru scontare, despre sosirea termenului scadenței și în coloana 7 a cărții cambiilor scadente se înscrie: "Informat" "___" _____20__".

În ziua prezentării trăgătorului a cererii-dispoziție, în coloana 8 se indică numărul și data acestui document.

Înscrierile în coloanele 9-11 se efectuează concomitent cu înscrierile în coloanele 14-16 ale cărții conturilor personale ale

clienților care primesc credite prin scontare, în modul expus la punctul 2.4., în coloana 9, menționînd "Plătit parțial". În această carte nu se fac totaluri, doar se încheie fiecare pagină aparte în cazul cînd cambiile scadente în ziua dată sînt plătite integral.

Pe fiecare pagină se trage o linie de totalizare, sub care se face înscrierea: "Cambii neachitate la timp nu sunt", legalizată cu semnătura lucrătorului băncii.

2.6. Totalurile la coloanele 7, 10, 13 și 14 din cartea conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor se verifică o dată la 10 zile cu totalurile corespunzătoare din conturile personale de creditare ale prezentatorilor, ținute în contabilitatea băncii. Discordanțele existente se înlătură.

În afară de aceasta, totalurile la ultima decadă a fiecărei luni, la coloanele 7-9 din cartea conturilor personale ale clienților care primesc credite prin scontarea cambiilor se verifică cu totalurile coloanelor 4-6 din catalogul registrelor.

Discordanțele existente se înlătură.

2.7. Cu o zi pînă la sosirea termenului de plată, în baza cărții cambiilor scadente, lucrătorul băncii informează în scris contabilitatea despre cambiile scadente pentru a-i prezenta trăgătorului cambiei în ziua următoare (altei persoane delegate prin cambie) cererea-dispoziție de plată. Informația conține următoarele date: numărul cambiei și data perfectării ei; denumirea completă a trăgătorului cambiei (altor persoane delegate prin cambie), sediul acestuia cu indicarea denumirii băncii care îl deservește și a numărului contului; suma plății (din coloana 5 a cărții cambiilor scadente).

2.8. Evidența operațiunilor cu cambii poate fi ținută în mod computerizat, respectînd cerințele Titlului II.

2.9. Evidența contabilă a operațiunilor băncilor cu cambiile se efectuează în conformitate cu Planul de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova.

TITLUL III.

Operațiunile efectuate de Banca Națională cu cambii

3.1. Banca Națională acordă credite băncilor garantate cu cambii.

Amanetarea cambiilor se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.38/08-01 cu privire la modul de garantare a creditelor acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei.

3.2. Cambiile transmise ca gaj trebuie să fie asigurate cu girul de gaj sub formă de gir nominativ cu mențiunea "gaj". Pentru primirea creditului garantat cu cambii, banca prezintă Băncii Naționale cambiile cu un registru (anexa nr.6), întocmit în trei exemplare. Colaboratorii Băncii Naționale a Moldovei evaluează calitatea cambiilor prezentate (vezi punctul 7, titlul I) și calculează suma primită ca garantare a creditului și a dobînzii aferente, despre care se fac notele corespunzătoare în registru.

Un exemplar de registru prezentat de către bancă cu notele corespunzătoare și ștampila cu antet a Băncii Naționale se restituie băncii împreună cu extrasul din contul personal.

După achitarea integrală a creditului și a dobînzii aferente, cambiile se restituie băncii împreună cu registrul (anexa nr.7). Registrul se întocmește exemplare, unul dintre care rămîne în Departamentul credite și operațiuni de piață, celălalt se coasă la documentele zilei ale Băncii Naționale a Moldovei.

Pentru evidența garanției creditului asigurat cu cambii, Banca Națională a Moldovei gestionează un cont personal (anexa nr.8). La intrare în contul personal sînt trecute sumele cambiilor prezentate Băncii Naționale a Moldovei ca gaj, iar la ieșire - sumele excluse din gaj.

În cazul în care banca nu asigură achitarea creditului și a dobînzii aferente în termen, Banca Națională prezintă cambiile primite ca gaj spre plată în modul stabilit, folosind dreptul de gaj.

TITLUL IV.

Protestul cambiilor

4.1. Protestul de neplată a cambiei reprezintă un document autentic prin care se constată neacceptarea sau neplata cambiei la termenul de scadență.

4.2. Protestul de neplată a cambiei se întocmește de către notar.

4.3. În scopul asigurării perceperii silite a plății cambiei, posesorul cambiei sau banca care exercită procedura de incasso a cambiei prezintă cambia neplătită la termenul scadenței notarului pentru întocmirea protestului de neplată a cambiei. Termenul de prezentare a cambiei pentru întocmirea protestului de neplată este de două zile lucrătoare ce urmează după

ziua scadenței. Această cerință este categorică: nici într-un caz cambia nu poate fi transmisă spre protestare înainte sau în ziua scadenței. Pe de altă parte după expirarea termenului normativ de prezentare a cambiei pentru întocmirea protestului de neplată, este imposibilă întocmirea protestului.

Dacă termenul de transmitere a cambiei pentru protest va coincide cu o zi de odihnă, acest termen se va amîna pînă la prima zi lucrătoare.

4.4. Pentru întocmirea protestului de neplată a sumei cambiale notarului i se prezintă cambia și alăturat următoarea informație:

- a) denumirea completă și sediul trăgătorului cambiei;
- b) data scadenței cambiei;
- c) suma cambiei;
- d) denumirea completă a tuturor persoanelor obligate prin cambie și adresele lor;
- e) motivul neplății cambiei;
- f) denumirea băncii în numele căreia se efectuează protestul.

Cambia se transmite notarului contra unei chitanțe întocmite în forma stabilită.

4.5. Banca care exercită procedura de incaso a cambiei poate primi plata cambiei expediată notarului pentru întocmirea protestului de neplată, dar încă nerestituită băncii. Primind suma cuvenită banca remite plătitorului cambiei o scrisoare pentru notar, în care se menționează eliberarea gratuită a cambiei persoanei care a prezentat scrisoarea. La cererea plătitorului banca menționează pe cambie numele și prenumele persoanei care a plătit cambia.

4.6. Posesorul cambiei avizează toate persoanele obligate prin cambie despre neplată sau neacceptare în decurs de patru zile lucrătoare, care urmează după ziua protestului sau în caz de stipulare "circulația fără cheltuieli", "fără protest" după ziua prezentării.

4.7. Protestul de neplată a cambiei întocmit de către notar împreună cu cambia se prezintă de către posesorul cambiei oricărei persoane obligate prin cambie pentru executare în cel mai scurt timp.

(Pct.4.7 modif. prin Hot.BNM nr.331 din 25.12.03, în vigoare 01.01.04)

(Pct.4.8 exclus prin Hot.BNM nr.331 din 25.12.03, în vigoare 01.01.04)

Referința spre Registrul de stat al actelor juridice: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=49102&lang=ro [1]

 [anexe.pdf](#) [2]

Vezi și

Tag-uri

[Încasso cambiei](#) [3]

[Scontarea cambiei](#) [4]

[domicilierea cambiilor](#) [5]

[cauțiunea cambială bancară](#) [6]

[protestul cambiilor](#) [7]

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/regulament-privind-modul-de-efectuare-de-catre-banci-operatiunilor-cu-cambii-aprobat-prin>

Legături conexe:

[1] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=49102&lang=ro [2]

http://bnm.md/files/normative_act/anexe_23.pdf [3] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Încasso cambiei](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Încasso cambiei) [4]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Scontarea cambiei](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Scontarea cambiei) [5] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=domicilierea cambiilor](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=domicilierea cambiilor)

[6] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=cauțiunea cambială bancară](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=cauțiunea cambială bancară) [7] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=protestul cambiilor](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=protestul cambiilor)